

Variants de la palatal inicial de *genoll*

(ALDC, I, 87. El *genoll*)

(Quan la resposta és una variant sense palatal, per ex., *donoll*, tenim en compte els mots *geniva* [ALDC, I, mapa 47] o *gep* [ALDC, I, mapa 151]).

Genoll deriva del llatí GENŪC'LU (< GENŪC(U)LU). Aquesta consonant G, seguida d'una vocal palatal e, i, es va palatalitzar ([ǰ]) per passar a una i consonàntica, conservada parcialment en castellà (*yerno* < GENERU), en gascó (*yema* < GEMMA), en sicilià (*vinocchyu* <

GENŪC(U)LU), i després, augmentat el contacte amb el paladar, esdevenint [dʒ] o [dʒ̞] en el català anterior al s. XIII, mantingut en alguerès, en punts del nord-occidental i en valencià (ensordit en [tʃ] en el valencià central) i desafricat en [ʒ] a la resta del domini. No hem tingut en compte la variant amb assimilació vocàlica [e... 'o] > [o... 'o] (*jonoll* com *fonoll* < *fenoll*, etc.), ni amb palatalització *ge-* > *gi-* (*ginoll*; vg. mapa 6), ni amb la iodització (*jonoi*; vg. mapa 19).

